

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՕՐԵՆՔԸ

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԼՐԱՅՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ»

Հոդված 1. Հայաստանի Հանրապետության՝ 2004 թվականի դեկտեմբերի 24-ի քրեակատարողական օրենսգրքի 12-րդ հոդվածի 1-ին մասի՝

1. 16-րդ կետի վերջակետ՝ «:» կետադրական նշանը փոխարինել միջակետ՝ «.» կետադրական նշանով:

2. 16-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նոր 17-րդ կետ.

«17) ստանալ ժամանակավոր վկայական՝ «Նույնականացման քարտի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 6-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված կարգով:»:

Հոդված 2. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրվանից:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՕՐԵՆՔԸ

«ՁԵՐԲԱԿԱԼՎԱԾ ԵՎ ԿԱԼԱՆԱՎՈՐՎԱԾ ԱՆՁԱՆՑ ՊԱՀԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ»

Հոդված 1. «Ձերբակալված և կալանավորված անձանց պահելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության՝ 2002 թվականի փետրվարի 6-ի ՀՕ-305 օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 13-րդ հոդվածի 1-ին պարբերության՝

1. 14-րդ կետի վերջակետ՝ «:» կետադրական նշանը փոխարինել միջակետ՝ «.» կետադրական նշանով.

2. 14-րդ կետից հետո լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 15-րդ կետ.

«15) ստանալ ժամանակավոր վկայական՝ «Նույնականացման քարտի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 6-րդ հոդվածի 2-րդ մասով սահմանված կարգով:»:

Հոդված 2. Ուժը կորցրած ճանաչել Օրենքի 26-րդ հոդվածի 4-րդ պարբերությունը:

Հոդված 3. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրվանից:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՕՐԵՆՔԸ

«ՆՈՒՅՆԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՔԱՐՏԵՐԻ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ»

Հոդված 1. «Նույնականացման քարտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության՝ 2011 թվականի նոյեմբերի 30-ի ՀՕ-286-Ն օրենքի (այսուհետ՝ Օրենք) 6-րդ հոդվածի՝

1. 2-րդ մասի 3-րդ նախադասությունը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Ժամանակավոր վկայական կարող է տրամադրվել նաև ազատագրկման դատապարտված և կալանավորված քաղաքացիներին, քրեակատարողական հիմնարկի վարչակազմի միջոցով, իսկ կարճաժամկետ մեկնում ստացած դատապարտյալին կամ կալանավորված քաղաքացուն՝ ընդհանուր հիմունքներով:»:

2. 3-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ.

«Եթե օրենքով սահմանված հիմքերով քրեակատարողական հիմնարկի կամ ձերբակալվածներին պահելու վայրի վարչակազմը ազատագրկման դատապարտված, կալանավորված կամ ձերբակալված քաղաքացուց վերցրել է ժամանակավոր վկայականը կամ նույնականացման քարտը, ապա, վերջիններիս կողմից քաղաքացիաիրավական գործարքներ կնքելու խնդրանքով պայմանավորված, վարչակազմը պարտավոր է ժամանակավոր վկայականը կամ նույնականացման քարտը տրամադրել նրանց:»:

Հոդված 2. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրվանից:

ՀԻՄՆԱՎՈՐՈՒՄ

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ՁԵՐԲԱԿԱԼՎԱԾ ԵՎ ԿԱԼԱՆԱՎՈՐՎԱԾ ԱՆՁԱՆՑ ՊԱՇՏՊՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ԵՎ «ՆՈՒՅՆԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՔԱՐՏԵՐԻ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՆԵՐԻ ՆԱԽԱԳԾԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ

1. Ընթացիկ իրավիճակը և իրավական ակտերի ընդունման անհրաժեշտությունը

ՀՀ մարդու իրավունքների պաշտպանը 2016 թվականի ընթացքում ստացել է բողոքներ ազատությունից զրկված անձանց անձնագրերով (նույնականացման քարտերով) փաստաթղթավորման գործընթացի վերաբերյալ: Բողոքներում բարձրացված խնդիրներին մանրակրկիտ անդրադարձ է կատարվել ՀՀ մարդու իրավունքների պաշտպանի՝ որպես կանխարգելման ազգային մեխանիզմի 2016 թվականի գործունեության վերաբերյալ տարեկան զեկույցում *(ավելի մանրամասն տե՛ս նշված զեկույցի 81-84-րդ էջեր)*:

Մասնավորապես՝ ազատությունից զրկված տարբեր անձինք նշել են, որ ՀՀ քաղաքացու նույնականացման քարտ ստանալու խնդրանքով դիմել են քրեակատարողական հիմնարկի վարչակազմին, սակայն նրանց կողմից միջոցներ

չեն ձեռնարկվել իրեն նույնականացման քարտ կամ ժամանակավոր վկայական տրամադրելու ուղղությամբ այն պատճառաբանությամբ, որ քրեակատարողական հիմնարկի վարչակազմը պարտավոր է միջոցներ ձեռնարկել միայն դատապարտյալի կարգավիճակ ունեցող անձին նույնականացման քարտ տրամադրելու ուղղությամբ, իսկ տվյալ դեպքերում անձն ունեցել է կալանավորված անձի և ոչ թե դատապարտյալի կարգավիճակ:

Այսպես, «Նույնականացման քարտերի մասին» ՀՀ օրենքով սահմանվում է դատապարտյալին նույնականացման քարտի կամ ժամանակավոր վկայականի տրամադրման գործընթացը, սակայն կալանավորված անձանց վերաբերյալ որևէ կարգավորում նախատեսված չէ:

«Նույնականացման քարտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 6-րդ հոդվածի 2-րդ մասի համաձայն՝ «(...) Ժամանակավոր վկայական կարող է տրվել նաև ազատագրկման դատապարտված քաղաքացուն քրեակատարողական հիմնարկի վարչակազմի միջոցով, իսկ կարճաժամկետ մեկնում ստացած դատապարտյալին՝ ընդհանուր հիմունքներով (...):»:

Նշված իրավակարգավորմամբ սահմանվում է ինչպես դատապարտյալի ժամանակավոր վկայական ստանալու իրավունքը, այնպես էլ քրեակատարողական հիմնարկի վարչակազմի կողմից այդ գործընթացը կազմակերպելու պարտականությունը: Իրավական որոշակիությունն ապահովելու նպատակով և ելնելով այն հանգամանքից, որ քննարկվող ոլորտը կարգավորող հիմնական իրավական ակտը ՀՀ քրեակատարողական օրենսգիրքն է՝ անհրաժեշտություն է առաջանում դատապարտյալի վերը նշված իրավունքի վերաբերյալ դրույթ ամրագրել նաև օրենսգրքի՝ նրա իրավունքները սահմանող համապատասխան հոդվածում՝ հղում կատարելով «Նույնականացման քարտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքին:

Քրեակատարողական օրենսգրքում համապատասխան լրացում կատարելու անհրաժեշտությունը պայմանավորված է նաև գործնականում օրենսգրքի 12-րդ հոդվածի 1-ին մասի 13-րդ կետով ամրագրված՝ դատապարտյալի՝ քաղաքացիաիրավական գործարքներին մասնակցելու իրավունքի պատշաճ իրականացմամբ, քանի որ նման գործարքներ կնքելու դեպքում անհրաժեշտություն է առաջանում ունենալ անձը հաստատող փաստաթուղթ (անձնագիր, նույնականացման քարտ, ժամանակավոր վկայական և այլն):

«Ձերբակալված և կալանավորված անձանց պահելու մասին» ՀՀ օրենքի 13-րդ հոդվածի 1-ին մասի 14-րդ կետի համաձայն՝ ձերբակալված կամ կալանավորված անձը նույնպես իրավունք ունի մասնակցել քաղաքացիաիրավական գործարքներին:

Կալանավորված անձանց դեպքում նույնպես քաղաքացիաիրավական գործարքներին մասնակցելու ընթացքում անհրաժեշտություն է առաջանում ունենալ անձը հաստատող փաստաթուղթ և գործնականում կարող են լինել դեպքեր, երբ քաղաքացին, չունենալով նման փաստաթուղթ, ցանկանում է դիմել իրավասու պետական մարմնին այն ստանալու և վերը նշված գործարքներին մասնակցելու համար:

«Նույնականացման քարտերի մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 2-րդ մասը ժամանակավոր վկայական ստանալու իրավունք է նախատեսում ազատագրկման դատապարտված քաղաքացիների համար՝ նման իրավունք չնախատեսելով կալանավորված անձանց համար: Այսպես, գործնականում կարող են լինել դեպքեր, երբ այն կալանավորված անձը, ով չունի անձը հաստատող փաստաթուղթ, դրավավերականության ժամկետը լրանալու, այն կորցնելու կամ այլ պատճառով, զրկվում է իր՝ քաղաքացիաիրավական գործարքներին մասնակցելու իրավունքից:

«Նույնականացման քարտերի մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 3-րդ մասի համաձայն՝ եթե օրենքով սահմանված հիմքերով քրեակատարողական հիմնարկի վարչակազմն ազատագրկման դատապարտված քաղաքացուց վերցրել է

ժամանակավոր վկայականը կամ նույնականացման քարտը, ապա, դատապարտյալի կողմից քաղաքացիաիրավական գործարքներ կնքելու խնդրանքով պայմանավորված, պարտավոր է ժամանակավոր վկայականը կամ նույնականացման քարտը տրամադրել դատապարտյալին:

Նշված կարգավորումից հետևում է, որ քրեակատարողական հիմնարկում դատապարտյալի կողմից քաղաքացիաիրավական գործարքներ կնքելու դեպքում, վերջինս իրավունք ունի քրեակատարողական վարչակազմից խնդրել և ստանալ իր ժամանակավոր վկայականը կամ նույնականացման քարտը: Չնայած, որ ձերբակալված կամ կալանավորված անձը նույնպես ունի քաղաքացիաիրավական գործարքներ կնքելու իրավունք, համանման իրավակարգավորում նրա վերաբերյալ ամրագրված չէ, ինչը գործնականում կարող է հանգեցնել վերջինիս իրավունքների սահմանափակմանը:

Ելնելով վերոգրյալից՝ անհրաժեշտություն է առաջանում «Նույնականացման քարտերի մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 2-րդ մասով նախատեսված ազատագրվման դատապարտված անձանց իրավունքները նախատեսել նաև կալանավորված անձանց համար, իսկ նույն հոդվածի 3-րդ մասում՝ ձերբակալված անձի համար:

Բացի այդ «Ձերբակալված և կալանավորված անձանց պահելու մասին» ՀՀ օրենքի 13-րդ հոդվածի 1-ին մասի 14-րդ կետի համաձայն՝ ձերբակալված կամ կալանավորված անձն իրավունք ունի մասնակցել քաղաքացիաիրավական գործարքներին: Նույն օրենքի 26-րդ հոդվածի 4-րդ մասի համաձայն՝ ձերբակալված անձանց արգելվում է մասնակցել քաղաքացիաիրավական գործարքներին: Ակնհայտ է նույն օրենքի տարբեր դրույթների միջև հակասությունը. դրանցից մեկի ուժով ձերբակալված անձն իրավունք ունի մասնակցել քաղաքացիաիրավական գործարքներին, իսկ մյուսով նա այդ իրավունքից զրկված է:

Ավելին, «Իրավական ակտերի մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ հոդվածի 7-րդ մասի համաձայն՝ «Հավասար իրավաբանական ուժ ունեցող նորմատիվ իրավական ակտերի կամ նույն իրավական ակտի տարբեր մասերի միջև հակասության դեպքում պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմինները ֆիզիկական ու իրավաբանական անձանց հետ հարաբերություններում պետք է կիրառեն ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց համար նախընտրելի նորմատիվ իրավական ակտը կամ դրա մասը:»:

Ելնելով նշվածից ակնհայտ է դառնում, որ ներկայիս իրավակարգավորումների առկայության պայմաններում կիրառվելու է «Ձերբակալված և կալանավորված անձանց պահելու մասին» ՀՀ օրենքի 13-րդ հոդվածի 1-ին մասի 14-րդ կետը:

2. Առաջարկվող կարգավորման բնույթը

«Հայաստանի Հանրապետության քրեակատարողական օրենսգրքում փոփոխություն և լրացում կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծով ամրագրված իրավակարգավորումներով առաջարկվում է դատապարտյալի՝ օրենքով սահմանված դեպքերում և կարգով ժամանակավոր վկայական ստանալու իրավունքը և քրեակատարողական հիմնարկի վարչակազմի՝ վկայականի տրամադրման գործընթացը կազմակերպելու պարտականությունը սահմանել ոլորտը կարգավորող հիմնական իրավական ակտում՝ ՀՀ քրեակատարողական օրենսգրքում: Այս նպատակով առաջարկվում է լրացում կատարել ՀՀ քրեակատարողական օրենսգրքի 12-րդ հոդվածի 1-ին մասում՝ հղում կատարելով «Նույնականացման քարտի մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 2-րդ մասին:

«Ձերբակալված և կալանավորված անձանց պահելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին» ՀՀ օրենքի նախագծով նախատեսված դրույթներով առաջարկվում է շտկել

ձերբակալված անձանց կողմից քաղաքացիաիրավական գործարքներին մասնակցելու վերաբերյալ օրենքի մեջ առկա հակասությունը՝ ուժը կորցրած ճանաչելով այդ օրենքի 26-րդ հոդվածի 4-րդ մասը:

Հաշվի առնելով նաև այն հանգամանքը, որ նման գործարքներ կնքելու համար օրենքով սահմանված դեպքերում անհրաժեշտ պայման է համարվում անձը հաստատող փաստաթղթի առկայությունը և այն, որ կալանավորված և ձերբակալված անձինք արդեն իսկ ունեն այդ քաղաքացիաիրավական գործարքներին մասնակցելու իրավունքը, առաջարկվում է «Նույնականացման քարտերի մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 2-րդ մասում փոփոխություն կատարելով ժամանակավոր վկայական ստանալու իրավունք ամրագրել նաև ձերբակալված և կալանավորված անձանց համար: Միևնույն ժամանակ, առաջարկվում է նշված անձանց՝ ժամանակավոր վկայական ստանալու իրավունքի և համապատասխան ազատագրկման հիմնարկի վարչակազմի կողմից այն ստանալու գործընթացի կազմակերպման վերաբերյալ ամրագրում կատարել նաև «Ձերբակալված և կալանավորված անձանց պահելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 13-րդ հոդվածի 1-ին մասում՝ հղում կատարելով «Նույնականացման քարտի մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 2-րդ մասին:

Վերը նշված փոփոխություններով և լրացումներով պայմանավորված՝ առաջարկվում է փոփոխություն կատարել նաև «Նույնականացման քարտի մասին» ՀՀ օրենքի 6-րդ հոդվածի 3-րդ մասում: Մասնավորապես, առաջարկվում է նախատեսել, որ օրենքով սահմանված հիմքերով քրեակատարողական հիմնարկի կամ ձերբակալվածներին պահելու վայրի վարչակազմի կողմից համապատասխանաբար, կալանավորված կամ ձերբակալված քաղաքացուց ժամանակավոր վկայականը կամ նույնականացման քարտը վերցնելու դեպքում նա, քաղաքացիաիրավական գործարքներ կնքելու անհրաժեշտությամբ պայմանավորված, հնարավորություն ունենա դիմելու համապատասխան

ազատագրկման վայրի վարչակազմին՝ իր ժամանակավոր վկայականը կամ նույնականացման քարտը ստանալու խնդրանքով: Այս դեպքում համապատասխան ազատագրկման հիմնարկի վարչակազմը պարտավորություն կունենա ժամանակավոր վկայականը կամ նույնականացման քարտը տրամադրել ազատությունից զրկված տվյալ քաղաքացուն:

3. Նախագծերի մշակման գործընթացում ներգրավված ինստիտուտները և անձինք

Նախագծերը մշակվել են ՀՀ մարդու իրավունքների պաշտպանի աշխատակազմի կողմից:

4. Ակնկալվող արդյունքը

Նախագծերի ընդունմամբ ձերբակալված և կալանավորված ՀՀ քաղաքացիները իրավունք կունենան ազատագրկման վայրում գտվելիս ստանալ ժամանակավոր վկայական, որը թույլ կտա նրանց իրականացնել քաղաքացիաիրավական գործարքներին մասնակցելու իրենց իրավունքը: Նախագծերով վերը նշված ազատագրկված անձանց՝ ժամանակավոր վկայական ստանալու իրավունքը, ինչպես նաև օրենքով սահմանված դեպքում ազատագրկման վայրի վարչակազմի կողմից այն տրամադրելու կամ տրամադրումը կազմակերպելու պարտականությունը կամրագրվի ոլորտը կարգավորող հիմնական իրավական ակտերում՝ «Ձերբակալված և կալանավորված անձանց պահելու մասին» ՀՀ օրենքում և ՀՀ քրեակատարողական օրենսգրքում:

ՏԵՂԵԿԱՆՔ N 1

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ՁԵՐԲԱԿԱԼՎԱԾ ԵՎ ԿԱԼԱՆԱՎՈՐՎԱԾ ԱՆՁԱՆՑ ՊԱՀԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ԵՎ «ՆՈՒՅՆԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՔԱՐՏԵՐԻ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՆԵՐԻ ՆԱԽԱԳԾԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ ԿԱՊԱԿՑՈՒԹՅԱՄԲ ԱՅԼ ՆՈՐՄԱՏԻՎ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՄ ԲԱՑԱԿԱՅՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Հայաստանի Հանրապետության քրեակատարողական օրենսգրքում փոփոխություն և լրացում կատարելու մասին», «Ձերբակալված և կալանավորված անձանց պահելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին» և «Նույնականացման քարտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքների ընդունման կապակցությամբ այլ նորմատիվ իրավական ակտեր ընդունել անհրաժեշտ չէ:

ՏԵՂԵԿԱՆՔ N 2

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՔՐԵԱԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ», «ՁԵՐԲԱԿԱԼՎԱԾ ԵՎ ԿԱԼԱՆԱՎՈՐՎԱԾ ԱՆՁԱՆՑ ՊԱՀԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ԼՐԱՑՈՒՄ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ԵՎ «ՆՈՒՅՆԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՔԱՐՏԵՐԻ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՈՒՄ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՔՆԵՐԻ ՆԱԽԱԳԾԵՐԻ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ ԿԱՊԱԿՑՈՒԹՅԱՄԲ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱՄ ՏԵՂԱԿԱՆ ԻՆՔՆԱԿԱՌՎԱՐՄԱՆ ՄԱՐՄՆԻ ԲՅՈՒՋԵՈՒՄ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐԻ ԵՎ ԾԱԽՍԵՐԻ ԱՎԵԼԱՑՄԱՆ ԿԱՄ ՆՎԱԶԵՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Հայաստանի Հանրապետության քրեակատարողական օրենսգրքում փոփոխություն և լրացում կատարելու մասին», «Ձերբակալված և կալանավորված անձանց պահելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ և լրացում կատարելու մասին» և «Նույնականացման քարտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքում փոփոխություններ կատարելու մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքների ընդունման կապակցությամբ պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմնի բյուջեում եկամուտների և ծախսերի ավելացում կամ նվազեցում չի նախատեսվում: